

РЕШЕНИЕ

№ 183

гр. Велико Търново , 22.07.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВЕЛИКО ТЪРНОВО, ПЪРВИ ГРАЖДАНСКИ И
ТЪРГОВСКИ СЪСТАВ** в публично заседание на втори юни, през две
хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: ЯНКО ЯНЕВ

Членове: ДАНИЕЛА ДЕЛИСЪБЕВА
ДИМИТРИНКА ГАЙНОВА

при участието на секретаря МИЛЕНА СТ. ГУШЕВА
като разгледа докладваното от ЯНКО ЯНЕВ Въззивно търговско дело №
20214001000120 по описа за 2021 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 258, ал. 1, предложение първо ГПК - въззивно обжалване.

С Решение № 260002/08.01.2021 год., постановено по т. д. № 258/2019 г. по описа на Окръжен съд – Русе, допълнено по реда на чл. 250 от ГПК с Решение № 260023/22.02.2021 год., постановено по т. д. № 258/2019 г. по описа на Окръжен съд – Русе е отхвърлен като неоснователен предявения от И.С. Т., ЕГН ***** в качеството му на постоянен синдик на Кредитно-спестовна кооперация „Русенска популярна каса“ (н.) срещу Кредитно-спестовна кооперация „Русенска популярна каса“ (н.), чрез законния й представител - управителя Ю. Г. Д., СТ. Г. АТ., ЕГН ***** от гр. Русе и К. ХР. Г., ЕГН ***** от гр. Русе иск по чл. 647, ал. 1, т. 6 от ТЗ за обявяване на недействителност по отношение на кредиторите на несъстоятелен длъжник на увреждаща кредиторите сделка със свързано с несъстоятелния длъжник лице, сключена в двугодишен срок преди подаване на молба за откриване на производство по несъстоятелност, обективизирана в нотариален акт № 63, том II, рег. № 5372, дело № 205/05.05.2017 г. на нотариус Г. Г., рег. № 221 на НК София, с район на действие Русенски районен съд, вписан в СВ - Русе, вх. рег. № 5383/05.05.2017 г., акт № 133, том 12, дело № 2407, с която първият ответник Кредитно-спестовна кооперация „Русенска популярна каса“ (н.) е прехвърлил на втория ответник СТ. Г. АТ., ЕГН ***** по

време на брака му с третия ответник К. ХР. Г., ЕГН *****, правото на собственост върху гараж № 8, представляващ самостоятелен обект с идентификатор 63427.5.427.1.86, находящ се в сграда 1, разположена в поземлен имот с идентификатор 63427.5.427 с предназначение гараж в сграда, брой нива 1, с площ 17.25 кв.м., с прилежащи части: съответните идеални части от ОЧС, при граници: на същия етаж - 63427.5.427.1.87, под обекта - няма, над обекта - 63427.5.427.1.79 и 63427.5.427.1.78. Със същото решение е отхвърлен като неоснователен предявения от И.С. Т., ЕГН ***** в качеството му на постоянен синдик на Кредитно-спестовна кооперация „Русенска популярна каса“ (н.) срещу Кредитно-спестовна кооперация „Русенска популярна каса“ (н.), чрез законния ѝ представител - управителя Ю. Г. Д., СТ. Г. АТ., ЕГН ***** от гр. Русе и К. ХР. Г., ЕГН ***** от гр. Русе евентуален иск по чл. 135 от ЗЗД за обявяване на недействителност по отношение на кредиторите на несъстоятелен длъжник на сделка, обективизирана в нотариален акт № 63, том II, рег. № 5372, дело № 205/05.05.2017 г. на нотариус Г. Г., рег. № 221 на НК София, с район на действие Русенски районен съд, вписан в СВ - Русе, вх. рег. № 5383/05.05.2017 г., акт № 133, том 12, дело № 2407, с която първият ответник Кредитно-спестовна кооперация „Русенска популярна каса“ (н.) е прехвърлил на втория ответник СТ. Г. АТ., ЕГН ***** по време на брака му с третия ответник К. ХР. Г., ЕГН *****, правото на собственост върху гараж № 8, представляващ самостоятелен обект с идентификатор 63427.5.427.1.86, находящ се в сграда 1, разположена в поземлен имот с идентификатор 63427.5.427 с предназначение гараж в сграда, брой нива 1, с площ 17.25 кв.м., с прилежащи части: съответните идеални части от ОЧС, при граници: на същия етаж - 63427.5.427.1.87, под обекта - няма, над обекта - 63427.5.427.1.79 и 63427.5.427.1.78. С решението е отхвърлен предявения от И.С. Т., ЕГН ***** в качеството му на постоянен синдик на Кредитно-спестовна кооперация „Русенска популярна каса“ (н.) против Кредитно-спестовна кооперация „Русенска популярна каса“, гр. Русе (н.), СТ. Г. АТ., ЕГН ***** от гр. Русе и К. ХР. Г., ЕГН ***** от гр. Русе иск по чл. 108 от ЗС във вр. чл. 648 от ТЗ за връщане в масата на несъстоятелността в производството по т. д. № 132/2018 г. по описа на Русенски окръжен съд на недвижим имот, предмет на сделка, обективизирана в нотариален акт № 63, том II, рег. № 5372, дело № 205 от 05.05.2017 г. на нотариус Г. Г., рег. № 221 на НК, с район на действие РРС, вписан в СВ - Русе, вх. рег. № 5383/05.05.2017 г., акт № 133, том 12, дело № 2407, а именно: гараж № 8, представляващ самостоятелен обект с идентификатор 63427.5.427.1.86, находящ се в сграда 1, разположена в поземлен имот с идентификатор 63427.5.427 с предназначение гараж в сграда, брой нива 1, с площ 17,25 кв.м., с прилежащи части: съответните идеални части от ОЧС, при граници: на същия етаж -63427.5.427.1.87, под обекта - няма, над обекта - 63427.5.427.1.79 и 63427.5.427.1.78 като неоснователен. С решението е осъдена Кредитно-спестовна кооперация „Русенска популярна каса“ (н.), чрез синдика И.С. Т., ЕГН ***** да заплати от масата на несъстоятелността в полза на държавния бюджет по сметка на Окръжен съд - Русе сумата 125.98 лв., представляваща дължима по делото държавна такса на основание чл. 649, ал. 6 от ТЗ. Осъдена е Кредитно-спестовна кооперация „Русенска популярна каса“ (н.), чрез синдика И.С. Т., ЕГН ***** да заплати от масата

на несъстоятелността на СТ. Г. АТ., ЕГН ***** от гр. Русе, ***** сумата 750 лв. разноси на основание чл. 620, ал. 7 от ТЗ и чл. 78, ал. 3 от ГПК.

В законния срок е постъпила въззивна жалба от И.С. Т., ЕГН *****, в качеството му на постоянен синдик на Кредитно-спестовна кооперация „Русенска популярна каса“ (н.), ЕИК 827103192, съд. адрес: гр. Русе, *****, чрез адв. Д.Р. от АК – Русе против Решение № 260002/08.01.2021 г., постановено по т. д. № 258/2019 г. по описа на Окръжен съд - Русе, допълнено с Решение № 260023/22.02.2021 г., постановено по т. д. № 258/2019 г. по описа на Окръжен съд - Русе.

В същата се прави оплакване, че обжалваното решение е неправилно, като постановено в нарушение на материалния закон и необосновано. Неправилен бил изводът на първоинстанционния съд за липса на увреждащ характер на атакуваната разпоредителна сделка. Излага се, че Кредитно-спестовна кооперация „Русенска популярна каса“ (н.) е прехвърлила свой недвижим имот при условията на даване вместо изпълнение на основание чл. 65 от ЗЗД с цел погасяване на вземане на приобретателя към прехвърлителя и действително като резултат от сделката пасивът на бъдещата конкурсна маса е намалял, но същевременно в патримониума на й не е постъпила насрещна парична или имуществена престация, като се прави изводът че разпоредителната сделка има увреждащ характер в контекста на откритото производство по несъстоятелност за Кредитно-спестовна кооперация „Русенска популярна каса“ (н.). Изложени са подробни съображения за разграничението на исковите по чл. 646 от ТЗ и чл. 647 от ТЗ. Твърди се, че в хипотезата на чл. 647, ал. 1, т. 6 от ТЗ нееквивалентността на престациите е възможен, но не и необходим, задължителен елемент от фактическия състав, като увреждане по смисъла на тази норма можело да е налице и при еквивалентност на престациите, когато недействителната сделка обективно затруднява удовлетворяването на кредиторите на несъстоятелния длъжник. Твърди се, че свързаността между страните по увреждащата сделка е водещ елемент от фактическия състав по чл. 647, ал. 1, т. 6 от ТЗ като свързаността обуславяла увреждането. Твърди се, че за основателността на иска по чл. 647, ал. 1, т. 6 от ТЗ в случая било без значение дали Г. е знаела, че прехвърлянето на недвижимия имот има увреждащо действие спрямо кредиторите на несъстоятелния длъжник. Законодателят отдава предпочитание на правата и интересите на кредиторите, като главното съображение за това е именно свързаността между несъстоятелния длъжник и неговия контрагент. Увреждащата сделка или действие със свързано лице косвено проявявала и преферентен ефект по смисъла на чл. 646 от ТЗ – в перспектива нарушавала нормативно установения дистрибутивен механизъм по чл. 722 от Търговския закон. След предявяване и приемане на вземанията си А. би участвал в разпределението на сумата, получена от осребряването на имота, съответно на размера на своите вземания в конкуренция с останалите кредитори. Излага се, че погасеният с атакуваната сделка пасив на несъстоятелния длъжник би имал значение единствено до размера на квотата на член-кооператора. Увеличаването на пасива на масата на несъстоятелността след евентуалното възстановяване на погасените вземания на член-кооператора на основание чл. 648 от ТЗ би било само формално. Изчерпването на

конкурсната маса и прекратяването на производството по несъстоятелност щяло да има за последица погасяването на всички неудовлетворени предявени и приети вземания (чл. 739, ал. 2 от ТЗ). Кредиторите с възстановени вземания понасяли редом с другите хирографарни кредитори риска от фалита на длъжника. Твърди се, че при признаване основателността на исковете от страна на ответниците щяло да има по-голяма вероятност те да се включат сравнително навреме в разпределението на осребреното имущество от масата на несъстоятелността. Твърди се, че константната си практика ВКС на РБ приемал, че при предявен отменителен иск с правно основание чл. 135, ал. 1 от ЗЗД увреждане е налице със самия факт на имущественото разпореждане, извършено от длъжника. Цитирана е съдебна практика. Жалбоподателят счита, че за фактическия състав на иска по чл. 647, ал. 1, т. 6 от ТЗ е от значение не свързаността между член-кооператорите, а тази между член-кооператора – приобретател по атакуваната разпоредителна сделка, и кооперацията – прехвърлител на имущественото благо. За обосноваване на тази свързаност е достатъчно позоваване на § 1, ал. 2 от ДР от ТЗ. Излага се, че предявеният от иск е по чл. 135, ал. 1 от ЗЗД, а не по чл. 135, ал. 3 от ЗЗД. В този случай релевантните елементи от фактическия състав били увреждането (обективен елемент) и знанието за увреждането (субективен елемент) и не било необходимо да има предварително съгласуване на волите на страните, насочено към причиняване на увреждането. Излага се още, че съгласно чл. 649, ал. 4 от ТЗ оборимата презумпция за знание за увреждането по чл. 135, ал. 2 от ЗЗД се прилага и при свързаност на контрагента с несъстоятелния длъжник. Твърди се, че А. като член-кооператор към момента на атакуваната разпоредителна сделка е знаел за нейния увреждащ характер. При невъзприемане на тезата за наличие на свързаност, съответно неприлагане на презумпцията по чл. 649, ал. 4 от ТЗ, във връзка с чл. 135, ал. 2 от ЗЗД, се изтъкват аргументи за доказаност по несъмнен начин пред първостепенния съд, че ответникът е знаел за увреждащия характер на прехвърлителната сделка. Излага се, именно опасността от фалит на „Кредитно-спестовна кооперация „Русенска популярна каса“ (н.) била мотивирала малка част от член-кооператорите (в това число и ответника) да потърсят възстановяване на вложените парични средства по заобиколен начин – чрез получаване на недвижими имоти от патримониума на несъстоятелния длъжник с ясното съзнание, че по този начин затрудняват непоправимо възможността на мнозинството от кредиторите на несъстоятелния длъжник да получат удовлетворение на своите вземания. Твърди се, че не било логично житейски А. да не е знаел, че активите на кооперацията са недостатъчни за пълно издължаване към всички член-кооператори.

Направено е искане да се отмени обжалваният съдебен акт изцяло и да се постанови друг, с който да бъде уважен конститутивният иск по чл. 647, ал. 1, т. 6 от ТЗ, при условията на евентуалност – да се уважи отменителният иск по чл. 135, ал. 1 от ЗЗД, а при уважаване на някой от двата основни иска да бъде уважен и обусловеният иск по чл. 108 от ЗС във вр. с чл. 649, ал. 2 от ТЗ. Претендират се разноски.

В срока по чл. 263, ал. 1 от ГПК е подаден отговор на въззивната жалба от Кредитно-спестовна кооперация „Русенска популярна каса“ (н.), ЕИК 827103192, представлявана от

Ю. Г. Д. - председател, чрез адв. Филип Матев от АК – Русе. В същият се излага, че въззивната жалба е неоснователна, а обжалваното решение – правилно и законосъобразно.

В срока по чл. 263, ал. 1 от ГПК е подаден отговор на въззивната жалба от СТ. Г. АТ., ЕГН ***** от гр. Русе, *****, чрез адв. А.Г. от АК – Русе. В същият се излага, че въззивната жалба е неоснователна, а обжалваното решение – правилно и законосъобразно.

В срока по чл. 263, ал. 1 от ГПК е подаден отговор на въззивната жалба от К. ХР. Г., ЕГН ***** от гр. Русе, *****, чрез адв. М.Б. от АК – Русе – особен представител. В същият се излага, че въззивната жалба е неоснователна, а обжалваното решение – правилно и законосъобразно.

Постъпила е и въззивна жалба от И.С. Т., ЕГН *****, в качеството му на постоянен синдик на Кредитно-спестовна кооперация „Русенска популярна каса“ (н.), ЕИК 827103192, съд. адрес: гр. Русе, *****, чрез адв. Д.Р. от АК – Русе против Решение № 260023/22.02.2021 г. постановено по т. д. № 258/2019 г. по описа на Окръжен съд – Русе.

В същата се излага, че обжалваното решение е неправилно.

Направено е искане да се отмени обжалваният съдебен акт и да се постанови друг, с който след уважаване на един от главните искове да бъде уважен и обусловения иск.

В срока по чл. 263, ал. 1 от ГПК не са подадени отговори на въззивната жалба.

Апелативен съд – Велико Търново, след като разгледа жалбата, обсъди доводите на противната страна, прецени събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, провери правилността на обжалваното решение, съобразно правомощията си, приема за установено следното:

Производството по търговско дело № 258/2019 г. по описа на Окръжен съд – Русе е образувано въз основа на предявени от И.С. Т. - постоянен синдик на Кредитно-спестовна кооперация „Русенска популярна каса“ (в несъстоятелност) против Кредитно-спестовна кооперация „Русенска популярна каса“ (в несъстоятелност) и СТ. Г. АТ. искове с посочени правни основания чл. 647, ал. 1, т. 6 от Търговския закон и чл. 135 от Закона за задълженията и договорите и обусловен иск по чл. 108 от ЗС във вр. с чл. 649, ал. 2 от ТЗ. В исковата молба се излага следното:

Ищецът твърди, че с Молба, Вх. № 4941/30.04.2018 г. кооперацията-ответник поискала на основание чл. 625 от ТЗ обявяването на нейната неплатежоспособност, както и откриване на производство по несъстоятелност, за което било образувано т. д. № 132/2018 г. по описа на Окръжен съд - Русе. С Решение № 162/15.10.2018 г., постановено по т. д. № 132/2018 г. по описа на Окръжен съд - Русе била обявена неплатежоспособността на Кредитно-спестовна кооперация „Русенска популярна каса“, определена е началната дата на неплатежоспособност – 30.04.2018 г., открито е производство по несъстоятелност.

Решението било вписано по партидата на първия ответник в Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел на 19.10.2018 г. С Определение № 440/16.11.2018 г., постановено по т. д. № 132/2018 г. по описа на Окръжен съд - Русе ищецът бил назначен за постоянен синдик на Кредитно-спестовна кооперация „Русенска популярна каса“. На 23.07.2016 г. било проведено извънредно Общо събрание на член-кооператорите в Кредитно-спестовна кооперация „Русенска популярна каса“, на което било прието решение член-кооператорите, заявили писмено в офиса на кооперацията желание да приемат вместо плащане недвижим имот, притежаван от кооперацията, по пазарна цена съгласно оценката на независим лицензиран оценител, да извършат това чрез прихващане на вземането от кооперацията. Ответниците били страни по договор за покупко-продажба на недвижим имот, обективиран в нотариален акт № 63, том II, рег. № 5372, дело № 205 от 05.05.2017 г. на нотариус Г. Г., с район на действие – Районен съд - Русе, вписан в Служба по вписванията Русе, вх. рег. № 5383/05.05.2017 г., акт № 133, том 12, дело № 2407, относно гараж № 8, находящ се в гр. Русе, *****, с площ от 17.25 кв. м., представляващ самостоятелен обект с идентификатор 63427.5.427.1.86, находящ се в сграда № 1, разположена в поземлен имот с идентификатор 63427.5.427, при граници: на същия етаж – 63427.5.427.1.87, под обекта – няма, над обекта – 63427.5.427.1.78, сключен като последица и в изпълнение на взетото решение от извънредното общо събрание, решение на Управителния съвет на „Кредитно-спестовна кооперация „Русенска популярна каса“ по Протокол № 777/10.10.2016 г. Уговорената продажна цена била в размер на 8 100 лв. Страните се споразумели задължението за заплащане на дължимата продажна цена да се прихване с насрещните задължения на продавача към купувача по вземания на член-кооператора от срочни допълнителни вноски до размера на продажната цена по нотариалния акт. Излага се, че посочената сделка е недействителна по отношение на кредиторите на несъстоятелността на Кредитно-спестовна кооперация „Русенска популярна каса“, на основание чл. 647, ал. 1, т. 6 от Търговския закон – сделката е извършена от Кредитно-спестовна кооперация „Русенска популярна каса“ – несъстоятелен длъжник по т. д. № 132/2018 г. по описа на Окръжен съд - Русе; сключена е на 10.10.2016 г. и попада в двугодишния период преди подаване на молбата за откриване на производство по несъстоятелност (30.04.2016 г. – 30.04.2018 г.); сделката уврежда кредиторите на несъстоятелността – с отчуждаването на имуществото се намалява съдържанието на масата на несъстоятелността, респ. същото не може да бъде осребрено в производството и получената от неговата реализация сума да се разпреди между кредиторите на несъстоятелността по реда на чл. 722 от ТЗ; сделката е осъществена между свързани лица по смисъла на § 1, ал. 1, т. 4 и ал. 2 от ДР на ТЗ. При условията на евентуалност се твърди, че сделката е недействителна по отношение на кредиторите на несъстоятелността на Кредитно-спестовна кооперация „Русенска популярна каса“, на основание чл. 135 от ЗЗД - сделката е увреждаща кредиторите; при нейното осъществяване длъжникът е знаел за увреждането; знание е било налице и у приобретателя по сделката – същият е свързано лице с кооперацията и по презумпция е запознат с делата на търговеца; знанието за увреждане се презюмира на основание чл. 694, ал. 4 от ТЗ.

Направено е искане съдът да постанови решение, с което да обяви за недействителен по отношение на кредиторите на несъстоятелността на Кредитно-спестовна кооперация „Русенска популярна каса“ (в несъстоятелност), на основание чл. 647, ал. 1, т. 6 от ТЗ сключеният между Кредитно-спестовна кооперация „Русенска популярна каса“ – продавач и СТ. Г. АТ. – купувач, договор за покупко-продажба на недвижим имот, обективиран в нотариален акт № 63, том II, рег. № 5372, дело № 205 от 05.05.2017 г. на нотариус Г. Г., с район на действие – Районен съд - Русе, за описания по-горе недвижим имот, при условията на евентуалност – да обяви за недействителен по отношение на кредиторите на несъстоятелността на Кредитно-спестовна кооперация „Русенска популярна каса“ (в несъстоятелност) договора за покупко-продажба на основание чл. 135 от ЗЗД, а при уважаване на някой от двата основни иска да бъде уважен и обусловеният иск по чл. 108 от ЗС във вр. с чл. 649, ал. 2 от ТЗ.

В срока по чл. 367, ал. 1 от ГПК е постъпил писмен отговор на исковата молба от Кредитно-спестовна кооперация „Русенска популярна каса“ (н.), ЕИК 827103192, представлявана от Ю. Г. Д. - председател, чрез адв. Филип Матев от АК – Русе. Излага се, че исковете са допустими, но неоснователни по изложени в същия съображения.

В срока по чл. 367, ал. 1 от ГПК е постъпил писмен отговор на исковата молба от СТ. Г. АТ., ЕГН ***** от гр. Русе, *****, чрез адв. А.Г. от АК – Русе. В същия се оспорват предявените искове.

В срока по чл. 372, ал. 1 от ГПК е постъпила допълнителна искова молба от И.С. Т. - постоянен синдик на Кредитно-спестовна кооперация „Русенска популярна каса“ (в несъстоятелност), с която се оспорват отговорите на исковата молба и се потвърждават заявленията от ищеца с исковата молба факти.

С Разпореждане № 564/09.03.2020 г., постановено по т. д. № 258/2019 г. по описа на Окръжен съд - Русе като ответник по делото е конституирана К. ХР. Г. от гр. Русе.

Постъпил е писмен отговор на исковата молба от адв. М.Б. от АК – Русе, в качеството ѝ на особен представител на К. ХР. Г. от гр. Русе. В същия се излага, че предявените искове са допустими, но по същество – неоснователни.

В срока по чл. 373, ал. 1 от ГПК е постъпил отговор на допълнителна искова молба от СТ. Г. АТ. от гр. Русе, чрез адв. А.Г. от АК – Русе. В същия се поддържат вече изложените становища по допустимостта и основателността на предявените искове.

В срока по чл. 373, ал. 1 от ГПК е постъпил отговор на допълнителна искова молба от Кредитно-спестовна кооперация „Русенска популярна каса“ (н.), представлявана от Ю. Г. Д. - председател, чрез адв. Филип Матев от АК – Русе. В същия се поддържат вече изложените становища по допустимостта и основателността на предявените искове.

Въззивният съд приема за установена следната фактическа обстановка:

На 30.04.2018 г. е депозирана молба от Кредитно-спестовна кооперация „Русенска популярна каса“, гр. Русе по чл. 625 от Търговския закон за откриване на производство по несъстоятелност на същата, въз основа на която е образувано т. д. № 132/2018 г. по описа на Окръжен съд - Русе.

С Решение № 162/15.10.2018 г., постановено по т. д. № 132/2018 г. по описа на Окръжен съд – Русе, вписано в търговския регистър на 19.10.2018 г., била обявена неплатежоспособността на Кредитно-спестовна кооперация „Русенска популярна каса“, определена е началната дата на неплатежоспособност – 30.04.2018 г., открито е производство по несъстоятелност.

На 16.11.2018 г. за постоянен синдик на дружеството е назначен И.С. Т..

На 05.05.2017 г. Кредитно-спестовна кооперация „Русенска популярна каса“ (н.), представлявана от Ю. Г. Д. - председател продала на СТ. Г. АТ. следния свой собствен недвижим имот, а именно: гараж № 8, находящ се в гр. Русе, *****, с площ от 17.25 кв. м., представляващ самостоятелен обект с идентификатор 63427.5.427.1.86, находящ се в сграда № 1, разположена в поземлен имот с идентификатор 63427.5.427, при граници: на същия етаж – 63427.5.427.1.87, под обекта – няма, над обекта – 63427.5.427.1.78 за сумата от 8 100 лв., като вместо заплащане на дължимата продажна цена, страните се съгласили да се прихване с насрещните задължения на продавача към купувача по вземания на член-кооператора от срочни допълнителни вноски до размера на продажната цена по нотариалния акт.

Относно валидността и допустимостта на обжалвания съдебен акт:

Решение № 260002/08.01.2021 год., постановено по т. д. № 258/2019 г. по описа на Окръжен съд – Русе, допълнено по реда на чл. 250 от ГПК с Решение № 260023/22.02.2021 год., постановено по т. д. № 258/2019 г. по описа на Окръжен съд – Русе е постановено от законен състав, в пределите на правораздавателната власт на съда, изготвено е в писмена форма, подписано е и е разбираемо. Следователно обжалвания съдебен акт не е нищожен по смисъла на чл. 270, ал. 1 и 2 от ГПК.

При извършената служебна проверка с оглед на всички процесуални нарушения, които водят до нищожност или недопустимост на обжалваното решение, съдът констатира, че същото е валидно и допустимо. Не е налице нито един от пороците, които обуславят нищожност или недопустимост на същото.

След като констатира, че решението е валидно и допустимо, съдът пристъпи към проверка на правилността на същото.

При така установената фактическа обстановка въззивният състав приема за установено следното от правна страна:

С оглед на изложените в исковата молба обстоятелства и направеното искане, съдът приема, че предявените от И.С. Т. - постоянен синдик на Кредитно-спестовна кооперация „Русенска популярна каса“ (в несъстоятелност) против Кредитно-спестовна кооперация „Русенска популярна каса“ (в несъстоятелност) и СТ. Г. АТ. икове при условията на субективно съединяване икове са с правно основание чл. 647, ал. 1, т. 6 от Търговския закон и при условията на евентуалност – по чл. 135, ал. 1 от Закона за задълженията и договорите, както и обусловен иск по чл. 108 от Закона за собствеността във вр. с чл. 649, ал. 2 от Търговския закон.

Процесният иск с правно основание чл. 647, ал. 1, т. 6 от ТЗ е процесуално допустим. Предявен е пред съда по несъстоятелността, от процесуално легитимирано за това лице - от назначения постоянен синдик на дружеството, попадащ в кръга на лицата, които съобразно нормата на чл. 649, ал. 1 от ТЗ разполагат с правото да предявяват икове по чл. 645, 646 и 647 от ТЗ, налице е надлежна пасивна процесуална легитимация по иска, доколкото е предявен срещу длъжникът и третото лице, т.е. срещу страните по твърдяната относително недействителна сделка.

Отменителните икове по чл. 647 от ТЗ са средство за обявяване за относително недействителни по отношение на кредиторите на несъстоятелния длъжник на определени правни сделки с имуществени права от масата на несъстоятелността, които увреждат кредиторите, при наличие на съответните специфични за отделните фактически състави хипотези. С тези конститутивни по своя характер икове правното положение, настъпило като последица от атакуваните сделки, се възстановява по отношение на кредиторите на масата на несъстоятелността в състоянието, съществувало преди тяхното извършване.

Съгласно чл. 647, ал. 1, т. 6 от ТЗ освен в предвидените от закона случаи може да бъде обявена за недействителна по отношение на кредиторите на несъстоятелността сделка, която уврежда кредиторите, по която страна е свързано лице с длъжника, извършена в двугодишен срок преди подаване на молбата по чл. 625 от ТЗ.

Разпоредбата на чл. 647, ал. 1, т. 6 от ТЗ урежда фактическия състав, чието осъществяване е основание за обявяване на сключената от несъстоятелния длъжник разпоредителна сделка за недействителна по отношение на кредиторите на несъстоятелността, а именно: 1) сделката трябва да е извършена в двугодишен срок преди подаване на молбата по чл. 625 от ТЗ; 2) да уврежда кредиторите и 3) страна по нея да е свързано с длъжника лице. Разпоредбата на чл. 647, ал. 1, т. 6 от ТЗ не съдържа презумпция, че сделката уврежда кредиторите, щом като е сключена със свързано с длъжника лице, което означава, че увреждането подлежи на доказване от страна на ищеца.

Молбата на Кредитно-спестовна кооперация „Русенска популярна каса“ за откриване на производство по несъстоятелност за кооперацията е подадена на 30.04.2018 г.

С Решение № 162/15.10.2018 г., постановено по т. д. № 132/2018 г. по описа на Окръжен съд – Русе, , вписано в търговския регистър на 19.10.2018 г., била обявена

неплатежоспособността на Кредитно-спестовна кооперация „Русенска популярна каса“, определена е началната дата на неплатежоспособност – 30.04.2018 г., открито е производство по несъстоятелност.

Договорът за покупко-продажба, обективиран в нотариален акт № 63, том II, рег. № 5372, дело № 205 от 05.05.2017 г. на нотариус Г. Г., с район на действие – Районен съд - Русе, вписан в Служба по вписванията Русе, вх. рег. № 5383/05.05.2017 г., акт № 133, том 12, дело № 2407, е сключен на 05.05.2017 г.

Производството по несъстоятелност за Кредитно-спестовна кооперация „Русенска популярна каса“ (н.) не е приключило. В същото са приети вземания на кредитори. Синдикът на Кредитно-спестовна кооперация „Русенска популярна каса“ (н.) в едногодишен срок от откриване на производството по несъстоятелност е предявил исковете по чл. 647, ал. 1, т. 6 от ТЗ и чл. 135, ал. 1 от ЗЗД в съответствие с чл. 649, ал. 1 от ТЗ.

Сделката е сключена в очертания от законодателя подозрителен период – две години преди подаване на молбата по чл. 625 от ТЗ.

Елемент от фактическия състав на исковете по чл. 647, ал. 1, т. 6 от ТЗ е увреждане на кредиторите на масата на несъстоятелността – намаляване на нейното съдържание като пряка последица от разпоредителни сделки и действия от страна на длъжника с неговото имущество или създаване на опасност от такова увреждане (учредяване на обезпечения за чужди задължения) и е предпоставка за тяхната основателност.

Проявните форми на увреждането на кредитора по смисъла на чл. 647, ал. 1, т. 6 от ТЗ могат да са различни – длъжникът да се е лишил изцяло от своето имущество, да е намалил имуществото си или със своите правни действия да затруднява удовлетворяването на кредиторите. Увреждане е налице и в хипотезата, при която се затруднява удовлетворяването на кредиторите чрез трансформация на имущество и лишаване на кредитора от възможност за изпълнение върху конкретни имоти и вещи на длъжника. Увреждането е обективен факт и субективното отношение на длъжника е ирелевантно. Кредиторът не може да атакува действия, чието осъществяване е обусловено от чисто личната преценка на длъжника – те не го увреждат; предоставянето на такова правомощие би създавало за кредитора неоправдано голяма възможност за намеса в правната сфера на длъжника и би застрашило правната сигурност.

С договор за покупко-продажба на недвижим имот, обективиран в нотариален акт № 63, том II, рег. № 5372, дело № 205 от 05.05.2017 г. на нотариус Г. Г., с район на действие – Районен съд - Русе, вписан в Служба по вписванията Русе, вх. рег. № 5383/05.05.2017 г., акт № 133, том 12, дело № 2407, Кредитно-спестовна кооперация „Русенска популярна каса“ продала на СТ. Г. АТ. през време на брака му с К. ХР. Г. гараж № 8, находящ се в гр. Русе, *****, с площ от 17.25 кв. м., представляващ самостоятелен обект с идентификатор 63427.5.427.1.86, находящ се в сграда № 1, разположена в поземлен имот с идентификатор

63427.5.427, при граници: на същия етаж – 63427.5.427.1.87, под обекта – няма, над обекта – 63427.5.427.1.78, за сумата 8 100 лв. Данъчната оценка на имота към момента на сключване на сделката е 6 354.50 лв. Вместо заплащане на дължимата продажна цена страните са се съгласили да се прихване задължението за плащане на същата с насрещните задължения на продавача към купувача по вземания на член-кооператора от срочни допълнителни вноски до размера на уговорената цена по сделката. Налице е даване вместо изпълнение по смисъла на чл. 65, ал. 2 от ЗЗД.

Не е спорно, а и от представените по делото преписи от документи се установява, че към 24.04.2018 г. СТ. Г. АТ. е имал дялови вноски в размер на 5 лв. и допълнителни вноски в размер на 16 386.64 лв. След сключване на договора за покупко-продажба и извършеното прихващане Кредитно-спестовна кооперация „Русенска популярна каса“ (н.) не са останали допълнителни вноски за получаване.

Непосредствената цел на страните по договора е да се погаси съществуващо задължение на Кредитно-спестовна кооперация „Русенска популярна каса“ спрямо СТ. Г. АТ., в който смисъл е прието решение на извънредно Общо събрание на членовете на кооперацията, проведено на 23.07.2016 г. (член-кооператори, желаещи да приемат вместо плащане недвижим имот, притежаван от кооперацията, по пазарна цена съгласно оценка, изготвена от независим лицензиран оценител, да извършат това чрез прихващане на вземането си от кооперацията). Относно недвижимия имот, описан по-горе, е проведен търг (препис от протокол от заседание на тръжната комисия към „Кредитно-спестовна кооперация „Русенска популярна каса“ от 03.05.2017 г). Следователно не може да се направи заключение, че с удовлетворяването на вземането на приобретателя по сделката е налице увреждане – изпълнението на изискуемо и ликвидно задължение чрез заместващия способ само по себе си няма увреждащ характер. Сделката е сключена въз основа на приети решения от Общото събрание на Кредитно-спестовна кооперация „Русенска популярна каса“ за погасяване на задълженията към член-кооператорите, като са разписани съответните правила – предварителна оценка на имотите, провеждане на търг, създаване на комисия, която да контролира изпълнението на решенията. С прехвърлянето на недвижимия имот кооперацията е погасила свое ликвидно и изискуемо задължение към член-кооператора СТ. Г. АТ.. Действително с атакувания договор се прехвърля актив на кооперацията, но същевременно се погасява задължение към кредитор – намалява и пасива на юридическото лице.

С оспорената сделка се погасява съществуващо задължение на Кредитно-спестовна кооперация „Русенска популярна каса“ (н.) - длъжникът се освобождава от дълга срещу престиране на нещо различно, вследствие извършеното прихващане се погасява задължението на кооперацията спрямо член-кооператора и липсва основание за постъпване на насрещна престация в патримониума на юридическото лице. Касае се за сделка, чието сключване е обусловено от личната преценка на длъжника, доколкото с нея се погасява действително задължение. На проведеното на 23.07.2016 г. Общо събрание на Кредитно-

спестовна кооперация „Русенска популярна каса“ са приети решения за различни способи за погасяване на задълженията на кооперацията към член-кооператорите и СТ. Г. АТ. се е възползвал от възможността да придобие правото на собственост върху недвижим имот срещу своите вземания от кооперацията. Следователно не може да се направи извод, че договорът за покупко-продажба е увреждащ кредиторите на масата на несъстоятелността към момента на неговото сключване. Увреждането е самостоятелен елемент от фактическия състав на отменителния иск по чл. 647, ал. 1, т. 6 от ТЗ; наличието на такова не е обусловено от свързаността между страните по договора.

Увреждането по смисъла на чл. 647, ал. 1, т. 6 от ТЗ закон трябва да засяга всички кредитори на масата на несъстоятелността – същото касае отношенията между кредиторите и длъжника. Изпълнението на парично задължение чрез даване вместо изпълнение на някои от кредиторите преди началната дата на неплатежоспособност не попада в приложното поле на отменителните иски – налице е баланс между намаляването на актива и на пасива. Увреждането, предмет на отменителния иск по чл. 647, ал. 1, т. 6 от ТЗ, се преценява към момента на сключване на сделката. Въпросът за защитата на правата на другите кредитори и за тяхното равно третиране възниква при открито производство по несъстоятелност. Погасяването на изискуемо парично задължение на длъжника, независимо от начина на изпълнение, може да бъде обявено за недействително по отношение на кредиторите на несъстоятелността по реда на чл. 646, ал. 2, т. 3 от ТЗ при условие, че е осъществено от длъжника след началната дата на неплатежоспособността, каквито обстоятелства не се твърдят и не се установяват в случая. Доводът, че сделката е увреждаща, тъй като нарушава регламентирания начин за разпределение на осребреното имущество по чл. 722 от ТЗ, е неоснователен – увреждането се преценява към момента на изповядване на сделката. Този аргумент е относим към преферентния иск – засяга въпроса за равенството на кредиторите, а не касае защитата на масата на несъстоятелността спрямо всички кредитори. За сделка, с която се създава привилегировано положение на едни кредитори спрямо други такива относно поредността на удовлетворяване от имуществото на длъжника, са регламентирани исковите по чл. 646 от ТЗ.

Въз основа на изложеното, съдът намира, че не се установява при условията на главно и пълно доказване настъпило увреждане на кредиторите на несъстоятелността в резултат от сключването на оспорения договор.

Страните по сделката не са свързани лица по смисъла на § 1, ал. 1 от Допълнителните разпоредби на ТЗ. Параграф 1, ал. 1, т. 4 от Допълнителните разпоредби на ТЗ визира съдружниците, а в случая се касае за договор, сключен между кооперация и член-кооператор. Настоящата инстанция приема, че § 1, ал. 1 от Допълнителните разпоредби на ТЗ, съдържаща легално определение на „свързани лица“, не може да се тълкува разширително и да се прилага по аналогия.

Страните по сделката не са и „свързани лица“ съобразно § 1, ал. 2 от Допълнителните разпоредби на ТЗ – не са лица, които участват пряко или косвено в управлението, контрола

или капитала на друго лице или лица, поради което между тях да могат да се уговарят условия, различни от обичайните. Член-кооператорът е задължен да прави определените в устава дялови и други вноски, може да участва и да гласува в общото събрание на кооперацията с право на един глас, независимо от размера на дяловите вноски, може да бъде избран в органите на кооперацията, но няма възможност да влияе съществено при вземането на решения с оглед уговаряне на условия, различни от обичайните. Същевременно в случая атакуваната сделка е осъществена в резултат на възможност, създадена с предходно решение на общото събрание на кооперацията за всички членове на кооперацията при определени в същото условия и провеждане на търг, от която са се възползвали значителен брой членове на кооперацията.

По изложените съображения, съдът смята, че предявените при условията на субективно съединяване искове с правно основание чл. 647, ал. 1, т. 6 от ТЗ са неоснователни и недоказани – не се установяват при условията на кумулативност регламентирани от законодателя предпоставки за тяхното уважаване.

Фактическият състав на иска по чл. 135, ал. 1 от ЗЗД включва следните елементи: наличие на вземане; извършване на действие от длъжника, увреждащо кредитора; знание на длъжника за увреждането, а при възмездност на действието – знание за увреждането на лицето, с което длъжникът е договарял.

По изложените по-горе съображения, настоящата инстанция на въззивния съд приема, че не е доказано при условията на главно и пълно доказване увреждане на кредиторите на несъстоятелността, както и знание за такова у страните, сключили атакуваната сделка. Договорът за покупко-продажба е сключен преди определената начална дата на неплатежоспособността от съда по несъстоятелността, подписан е въз основа на прието решение от Общото събрание на кооперацията, с което на членовете на кооперацията е предоставена възможност за избор на способ за удовлетворяване на техните вземания. Със сделката чрез даване вместо изпълнение е погасено съществуващо ликвидно и изискуемо задължение на кооперацията спрямо приобретателя по договора. Обсъжданията по време на проведеното Общо събрание на кооперацията не обосновават извод за наличие на субективно отношение на представителя на длъжника и на приобретателя по сделката за увреждане на останалите кредитори на юридическото лице. Неприложима е и презумпцията по чл. 649, ал. 4 от ТЗ за знание за увреждане – длъжникът и приобретателят не са свързани лица по смисъла на § 1 от Допълнителните разпоредби на ТЗ.

Въз основа на изложеното, съдът намира, че предявените при условията на евентуалност субективно съединени искове с правно основание чл. 135, ал. 1 от ЗЗД са неоснователни и недоказани. Първостепенният съд е обсъждал наличието на хипотезата на чл. 135, ал. 3 от ЗЗД, която в случая е неприложима с оглед на обстоятелствата, изложени в исковата молба, и направеното искане.

С оглед отхвърлянето на основните искове по чл. 647, ал. 1, т. 6 от ТЗ и чл. 135, ал. 1

от ЗЗД следва да се отхвърли и обусловеният иск по чл. 108 от ЗС.

Крайните изводи на въззивната инстанция съвпадат с тези на първостепенния съд. Решение № 260002/08.01.2021 год., постановено по т. д. № 258/2019 г. по описа на Окръжен съд – Русе, допълнено по реда на чл. 250 от ГПК с Решение № 260023/22.02.2021 год., постановено по т. д. № 258/2019 г. по описа на Окръжен съд – Русе е правилно – във въззивната жалба не са изтъкнати пороци, които да обуславят неговата неправилност; не е допуснато нарушение на императивни материалноправни разпоредби от първостепенния съд, поради което на основание чл. 271, ал. 1 от ГПК следва да се потвърди.

С оглед изхода на спора пред въззивната инстанция Кредитно-спестовна кооперация „Русенска популярна каса“ (н.), представлявана от синдика И.С. Т. следва да бъде осъдена да заплати от масата на несъстоятелността по сметка на Апелативен съд - Велико Търново държавна такса в размер на 31.49 лв. на основание чл. 649, ал. 6 от ТЗ.

Кредитно-спестовна кооперация „Русенска популярна каса“ (н.), представлявана от синдика И.С. Т., следва да бъде осъдена да заплати от масата на несъстоятелността на СТ. Г. АТ. сумата 300 лв. – направени разноски пред въззивната инстанция.

По изложените съображения и на основание чл. 271, ал. 1, предл. първо от ГПК, Апелативен съд – Велико Търново

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 260002/08.01.2021 год., постановено по т. д. № 258/2019 г. по описа на Окръжен съд – Русе, допълнено по реда на чл. 250 от ГПК с Решение № 260023/22.02.2021 год., постановено по т. д. № 258/2019 г. по описа на Окръжен съд – Русе.

ОСЪЖДА Кредитно-спестовна кооперация „Русенска популярна каса“ (н.), представлявана от синдика И.С. Т., със седалище и адрес на управление: гр. Русе, ул. „Рила“ № 44 да заплати по сметка на Апелативен съд – Велико Търново от масата на несъстоятелността държавна такса в размер на 31.49 (тридесет и един лева и 49 ст.) лв., на основание чл. 649, ал. 6 от ТЗ.

ОСЪЖДА Кредитно-спестовна кооперация „Русенска популярна каса“ (н.), представлявана от синдика И.С. Т., със седалище и адрес на управление: гр. Русе, ул. „Рила“ № 44 да заплати от масата на несъстоятелността на СТ. Г. АТ., ЕГН ***** от гр. Русе, *****, сумата от 300 (триста) лв. – направени разноски пред въззивната инстанция.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Върховен касационен съд на Република България в едномесечен срок от съобщението до страните, че същото е изготвено, при наличие на предпоставките, визирани в чл. 280 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____